

cardano

Jaarverslag duurzaamheid 2021

Duurzaamheid,
de enige juiste optie

December
2021

**Wij zijn duurzame beleggers en adviseurs.
Omdat we dat vanzelfsprekend de enige juiste
optie vinden. Duurzaamheid heeft altijd al een
prominente rol gespeeld in onze cultuur en in
onze bedrijfsvoering.**

Wij zijn ervan overtuigd dat duurzaam beleggen kan bijdragen aan duurzame financiële markten en een duurzamere wereld. We zetten onze middelen in waar onze passie en kennis liggen en waar we impact kunnen hebben.

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
Net zero in het vizier	5
Advies	8
Duurzaamheidsadvies in het VK	9
Beleggingsoplossingen: fiduciair	11
Initiatieven rondom klimaatverandering	12
Groene obligaties	13
Beleggen: DC	14
Klimaatverandering staat bovenaan de agenda	15
Rentmeesterschap	16
Manager research	17
ESG-betrokkenheid van tegenpartijen	20
Beleid	21
Rapportage	22
Sustainable Finance Disclosure Regulation in de EU	23
Taskforce on Climate-related Financial Disclosures	24
Een vooruitblik	25
Bijlage	27
Wat we dit jaar hebben bereikt	28
Externe experts	29

Voorwoord

We hebben grote vooruitgang geboekt met het integreren van ESG-risico's en -kansen en duurzame impact in onze beleggingsprocessen, ons advies en DC. We hebben nog een lange weg te gaan, maar we zijn ervan overtuigd dat de basis die we hebben gelegd bijdraagt aan daadwerkelijk het verschil maken. Dit jaarverslag biedt een overzicht van wat we hebben geïmplementeerd en waarom. Uiteindelijk omdat duurzaamheid vanzelfsprekend moet zijn.

Dit verslag begint met net zero, ofwel klimaatneutraal. Om de wereldeconomie net zero te krijgen voor 2050 moet de uitstoot van broeikasgassen per direct en jaarlijks verder afnemen. Tegelijk met COP26 hebben we onze deelname aan het Net Zero Asset Managers Initiative aangekondigd. We waren een van de eerste van de in totaal 43 beleggers die dat deden.

Beleggers (bedrijven en overheden) die zich committeren aan net zero worden geacht de broeikasgasuitstoot uiterlijk 2050 volledig terug te dringen, om de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5°C. Dit is de beknopte vertaling van de klimaatovereenkomst van Parijs. Het biedt een framework waarmee we onze portefeuilles CO2-neutraal kunnen maken. Als onderdeel hiervan hebben we voor 2030 als doel gesteld de uitstoot met 50% te verminderen ten opzichte van 2019. Dit jaar hebben we ook de uitstoot van ons eigen bedrijf in kaart gebracht en gecompenseerd.

Vervolgens geeft dit verslag een overzicht van adviezen van Cardano Advisory (UK). In 2021 hebben we meer dan 10% van ons klantenbestand geadviseerd op het gebied van duurzaamheid. Hierin verwachten we een toename in 2022. Voor een zo groot mogelijke impact werken we samen met een breed scala aan klanten zoals pensioenfondsen, ondernemingen en private equity.

"Klimaatneutrale portefeuilles zijn niet hetzelfde als klimaatneutrale economieën."

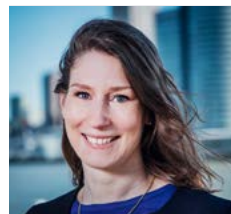
In de artikelen daarna kijken we naar investeringsactiviteiten waarmee we onze portefeuilles kunnen herpositioneren en afstemmen op onze duurzaamheidsdoelstellingen. We delen onze kijk op innovatieve initiatieven op het gebied van klimaatverandering en waarom we in groene obligaties investeren. We werken samen met onze collega's van NOW: Pensions en bestuursvoorzitter Joanne Segars legt uit waarom klimaatverandering bovenaan de agenda van NOW: Pensions staat.

Klimaatneutrale portefeuilles zijn echter niet hetzelfde als klimaatneutrale economieën. Goed rentmeesterschap en actief de dialoog aangaan zijn de belangrijkste factoren om echt invloed te hebben. Eerder dit jaar ondertekenden we de UK rentmeesterschapscode (UK Stewardship Code) van de Financial Reporting Council (FRC). Een deel van onze bijdrage werd gepubliceerd in het rapport van de FRC over effectief rentmeesterschap. Gedurende het jaar hebben we nog vele andere betrokken activiteiten ondernomen. Deze komen eveneens aan bod in dit verslag.

Een ander belangrijk onderwerp is de manier waarop we samenwerken met klanten uit het Verenigd Koninkrijk om de Taskforce on Climate-related Financial Disclosures (TCFD)-rapportage te implementeren en met onze EU-klanten om de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR)-verslaglegging te implementeren. Dit zorgt ervoor dat klanten geïnformeerd en voorbereid zijn als het gaat om duurzaamheidsgerelateerde wettelijke afspraken en transparantie.

Tot slot kondigden we onlangs een spannende volgende stap aan voor Cardano: de overname van ACTIAM. We kijken naar wat dit betekent voor Cardano, maar vooral naar de voordelen hiervan voor onze klanten.

Dit verslag laat zien dat we een buitengewoon productief en succesvol jaar achter de rug hebben. We zetten ons in om onze duurzaamheidsdoelstellingen voor 2022 te behalen.

Karin Pasha

Head of Sustainability
The Netherlands
k.pasha@cardano.com
+31 6 300 62 450

Ik ben binnen Cardano NL verantwoordelijk voor het versnellen van het behalen van onze duurzaamheidsdoelstellingen.

Dit omvat het verduurzamen van de LDI-portefeuilles, verduurzamen van de bedrijfsvoering evenals onze belofte om de uitstoot van broeikasgassen in onze investeringen in 2030 met 50% te verminderen en volledig te elimineren vóór 2050. Ik hoop dat dit rapport inzicht geeft in ons werk.

Voor vragen of commentaar kun je altijd contact met ons opnemen.

1 <https://www.netzeroassetmanagers.org/net-zero-asset-managers-initiative-signatories-disclose-interim-targets-with-over-a-third-of-assets-managed-in-line-with-net-zero>

Net zero in het vizier

Om de wereldeconomie klimaatneutraal te maken voor 2050, moet de uitstoot van broeikasgassen direct omlaag en ieder jaar verder afnemen.

Klimaatverandering speelt een prominente rol in duurzaam beleggen. Dit jaar lag de focus op net zero. Dit verslag begint met een uiteenzetting van onze benadering hiervan.

COP26 vond plaats in november in Glasgow. De druk ligt bij overheden, beleidsmakers en beleggers om dit jaar concrete vooruitgang te boeken. Hoewel de gemaakte afspraken een aanzienlijke vooruitgang betekenen, is dit volgens ons nog niet voldoende.

Wat betekent net zero voor Cardano en de pensioenfondsen die tot onze klantenkring behoren?

Ons commitment:

- Wij steunen het klimaatakkoord van Parijs om de opwarming van de aarde te beperken tot +1,5°C, vergeleken met het niveau van voor de industriële revolutie. Wij doen dit door in onze beleggingsportefeuilles in 2050 netto-nul uitstoot te realiseren
- Wij steunen een wereldwijde CO₂-reductie van 50% tegen 2030, vergeleken met 2019. Dit vormt de basis voor de doelstellingen voor het verduurzamen voor onze beleggingscategorieën
- Wij geloven in het concept van fair share verduurzamingsdoelstellingen. Landen met een historisch hogere uitstoot (meestal ontwikkelde markten) zouden sneller moeten verduurzamen dan landen met een historisch lagere uitstoot (meestal opkomende markten)
- Dit is onze standaardpositie, zowel bij ons fiduciair beheer, als in ons advies en bij onze liability-driven investeringen

Om aan deze doelstellingen bij te dragen hebben we het in 2021 gelanceerde Net Zero Asset Manager's Initiative ondertekend.

"Goed rentmeesterschap en actief de dialoog aangaan zijn de belangrijkste elementen voor het uitoefenen van echte invloed."

Maar wat betekent dat in de praktijk voor onze beleggingsportefeuilles?

Dit is een spannende tijd om duurzaam te investeren omdat het speelveld zich momenteel razendsnel ontwikkelt. Hoewel we een aantal goede frameworks als richtlijn kunnen gebruiken, zoals het net zero investment framework van IIGCC, is er nog veel werk aan de winkel. Dit jaar hebben we een stevige basis gelegd met een heldere toekomstvisie en we hebben bijgedragen aan thought leadership voor de sector op dit gebied.

We willen met het beleggen van de portefeuilles van onze klanten de echte economie ondersteunen bij een goede overgang naar net zero vóór 2050. De mate van economische verandering die ons waarschijnlijk te wachten staat zal buitengewoon disruptief zijn. Om die reden benadrukken we een rechtsvaardige transitie.

We hebben twee gelijktijdige doelen en verantwoordelijkheden:

1) Financieel risico en rendement

Markten beprijsen momenteel het 1,5°C- scenario niet. We zijn ervan overtuigd dat een beleidswijziging onvermijdelijk is en dat daardoor sommige assets steeds meer als risicovol worden gezien. In veel gevallen zullen bedrijven er niet in slagen om zich aan te passen. Het is onze verantwoordelijkheid ervoor te zorgen dat onze klanten zo min mogelijk worden blootgesteld aan dergelijke risico's. De aard van deze risico's zal waarschijnlijk met de tijd veranderen en onze portefeuilles zullen zich moeten aanpassen. Om dit in beleggingen in equity en bedrijfsobligaties toe te passen hebben we verschillende ESG-groei-indexen en ESG-methodologieën onderzocht die CO₂-uitstoot verminderen (als basismeeteenheid van klimaatbeleidsrisico in de index). Deze worden geleidelijk toegevoegd aan portefeuilles. In andere gevallen zijn er wellicht mogelijkheden om te profiteren van bedrijven die er door de transitie op vooruitgegaan zijn. Om die reden introduceerden we beleggingen in klimaatveranderingsinitiatieven in onze bètaportefeuilles. In andere assetcategorieën is de relatie tussen risico, rendement en klimaatverandering minder duidelijk.

2) Onze invloed op de echte economie vergroten

De mogelijkheid om invloed te hebben op de echte economie varieert enorm tussen verschillende beleggingen. In een private-equity-investering heeft een belegger direct controle en invloed. Als het gaat om aandelen in beursgenoteerde bedrijven kunnen beleggers invloed uitoefenen door middel van betrokkenheid bij het bedrijf en hun stemgedrag, en terwijl derivaten economische risico's met zich meebrengen, geven ze slechts een beperkte invloed op de echte economie.

Omdat het vaak niet inzichtelijk is hoe de meeste beleggers invloed krijgen op de echte economie hebben we een Theory of Change-model ontwikkeld. Hierin zijn de verschillende beleggingsbenaderingen en bijbehorende impact op de wereld gerangschikt. Dit helpt om hierover goed na te denken.

Daarnaast hebben we een Private Income and Impact Programme ontwikkeld. Dit belegt rechtstreeks in private equity en kredietbeleggingen die rechtstreeks bijdragen aan het behalen van de klimaatneutrale doelstellingen. Dit door de financiering van nieuwe hernieuwbare (energie-) infrastructuur en initiatieven op het gebied van energie-infrastructuur, energie-efficiëntie en van projecten met sociale impact. Bovendien wordt de impact van dit programma direct in kaart gebracht. We verwachten onze eerste klimaatgerelateerde beleggingen voor dit programma in 2022 te doen.

2 <https://www.unpri.org/inevitable-policy-response/what-is-the-inevitable-policy-response/4787.article>

Goed rentmeesterschap en actief de dialoog aangaan zijn de belangrijkste elementen voor het uitoefenen van echte invloed. We houden hier nadrukkelijk rekening mee in ons managersselectieproces. Externe managers worden geacht hun werk te doen met onze klimaatneutrale doelstellingen in het achterhoofd. We bieden hiervoor duidelijke frameworks aan en we stimuleren hen om hun ambities continu naar een hoger niveau te tillen. We boeken goede vooruitgang op dit gebied. Waar mogelijk beleggen we steeds vaker in de echte economie in plaats van in derivaten om onze invloed te vergroten.

In het VK zijn we een van de weinige fiduciaire managers die als vermogensbeheerder deelnemen aan de UK stewardshipcode. Dit is een erkenning van ons rentmeesterschap en onze betrokkenheid. Waar we direct beleggen (bijvoorbeeld staatsobligaties), nemen we onze verantwoordelijkheid en zijn we serieus betrokken bij de uitgever ervan. Is er sprake van indirecte beleggingen, dan richt onze betrokkenheid zich op de vermogensbeheerder.

We geloven sterk in samenwerking. We hebben bijvoorbeeld het Climate Action 100+ Initiative ondertekend en we moedigen de managers waarmee we samenwerken actief aan om hier ook aan deel te nemen. We leveren een actieve bijdrage aan de Institutional Investors Group on Climate Change (IIGCC). Zij breiden hun framework uit voor hedgefondsen en derivaten, twee categorieën waar we veel ervaring in hebben. We zijn lid van verschillende werkgroepen van de Investment Consultants Sustainability Working Group (ICSWG). We leveren een actieve bijdrage aan het debat tijdens het Portfolio Carbon Accounting Financials (PCAF)-initiatief over het behandelen en meten van staatsobligaties.

Hoe past dit bij de bestuurs-rapportages en doelstellingen van pensioenfondsen?

We hopen dat klanten zich aansluiten bij onze klimaatneutrale doelstelling en de weg die we zijn ingeslagen. Dit is de richting die we uitgaan met fiduciaire klanten in de VK en advies- en LDI-klanten in Nederland, waar we adviseren om klimaatneutraliteit als standaard te hanteren.

Keith Guthrie
Deputy CIO

Doelstellingen formuleren voor CO2-reductie voor pensioenfondsen is niet eenvoudig. We vrezen dat de sector een ongezonde focus zou kunnen krijgen op cijfers met betrekking tot de ecologische voetafdruk en dat dit ten koste gaat van de transitie binnen de echte economie. Uitsluitend mikken op net zero om een portefeuille te meten zorgt niet voor transformatie in de echte wereld.

De eenvoudigste manier om een portefeuille CO2-neutraal te maken is namelijk niet langer te beleggen in regio's of bedrijven waarin veel CO2 wordt uitgestoten. Dit zeggen we niet om het investeren in deze bedrijven – en het mogelijke financiële risico dat dergelijke aandelen met zich meebrengen – te verdedigen. Maar het gaat om het vinden van betekenisvolle, toekomstgerichte benaderingen voor kapitaalallocatie die duurzame bedrijven in deze sectoren en landen ondersteunt, en dat ligt complexer dan uitsluiten.

We besteden veel aandacht aan het ontwikkelen van realistische koolstofarme paden en frameworks om de juiste doelstellingen voor portefeuilles te vast te stellen. We stemmen de doelstellingen af met de beleggingsambities van de klant, voor de verschillende vermogenscategorieën en landen. Veel UK-pensioenregelingen zullen het komende decennium hun beleggingsmix wijzigen als het risico vermindert doordat ze hun financieringskloof dichten. Nederlandse pensioenfondsen zullen dat mogelijk doen als ze overgaan op het nieuwe pensioenstelsel. Dat maakt het er niet eenvoudiger op.

Om echte economische verandering te realiseren, dient de focus te liggen op een transitie binnen een ambitieuze maar realistische termijn, gebaseerd op de aard van het bedrijf of het land. Besturen en overheden moeten verantwoordelijk worden gemaakt voor deze plannen. In 2022 besluiten we definitief hoe we deze afstemming van portefeuilles gaan meten en hoe we dit verder kunnen verbeteren in de toekomst.

Tot slot

Cardano heeft in 2021 veel kunnen bijdragen aan de grote uitdagingen waar we voor staan. We verwachten dat de veranderingen de komende jaren in een hoog tempo door zullen met verbeterde mogelijkheden om vooruitgang te meten en de verdere ontwikkeling van ons framework en ons thought leadership in de sector.

3 <https://www.climateaction100.org/>

4 <https://www.iigcc.org/>

Advies

Cardano Advisory biedt advies en ondersteuning aan VK-pensioenfondsen en zakelijke klanten die geïnteresseerd zijn in de wisselwerking tussen financiële slagkracht, duurzaamheid en het nakomen van de verplichtingen in de pensioenregelingen. De risico's van beleggingen en verplichtingen kunnen tot op zekere hoogte worden beperkt met behulp van diversificatie. In het VK is de werkgeversovereenkomst over het algemeen het grootste 'aandeel' van een regeling. De risico's hierin zijn sowieso niet te diversifiëren. We zijn van mening dat een duurzaam bedrijf op de lange termijn alle stakeholders ten goede komt.

In dit hoofdstuk bespreken we waarom klimaatrisico vaak over het hoofd wordt gezien, ook al heeft klimaatverandering een grote impact op bedrijven. We bespreken ook hoe de door ons ontwikkelde scenariogerichte oplossing met deze risico's omgaat.

Duurzaamheidsadvies in het VK

Echte impact hebben op de wereld vormt de kern van de duurzaamheidsinspanningen van Cardano Advisory. We informeren onze klanten over klimaatrisico's en helpen ze om deze te vermijden en hun kansen te vergroten.

Klimaatrisico wordt vaak over het hoofd gezien of te eenvoudig voorgesteld

Klimaatverandering en de manier waarop de wereld hiermee omgaat heeft een fundamentele impact op alle economieën. De meeste, zo niet alle bedrijven lopen klimaatgerelateerde risico's en kansen in enigerlei vorm.

Ondanks de dreigende risico's wordt de impact van klimaatverandering op individuele bedrijven vaak over het hoofd gezien door bestuurders en andere stakeholders. De oorzaken hiervan kunnen zijn:

- de complexiteit van het probleem
- een gebrek aan toegankelijke informatie
- andere acute problemen krijgen prioriteit

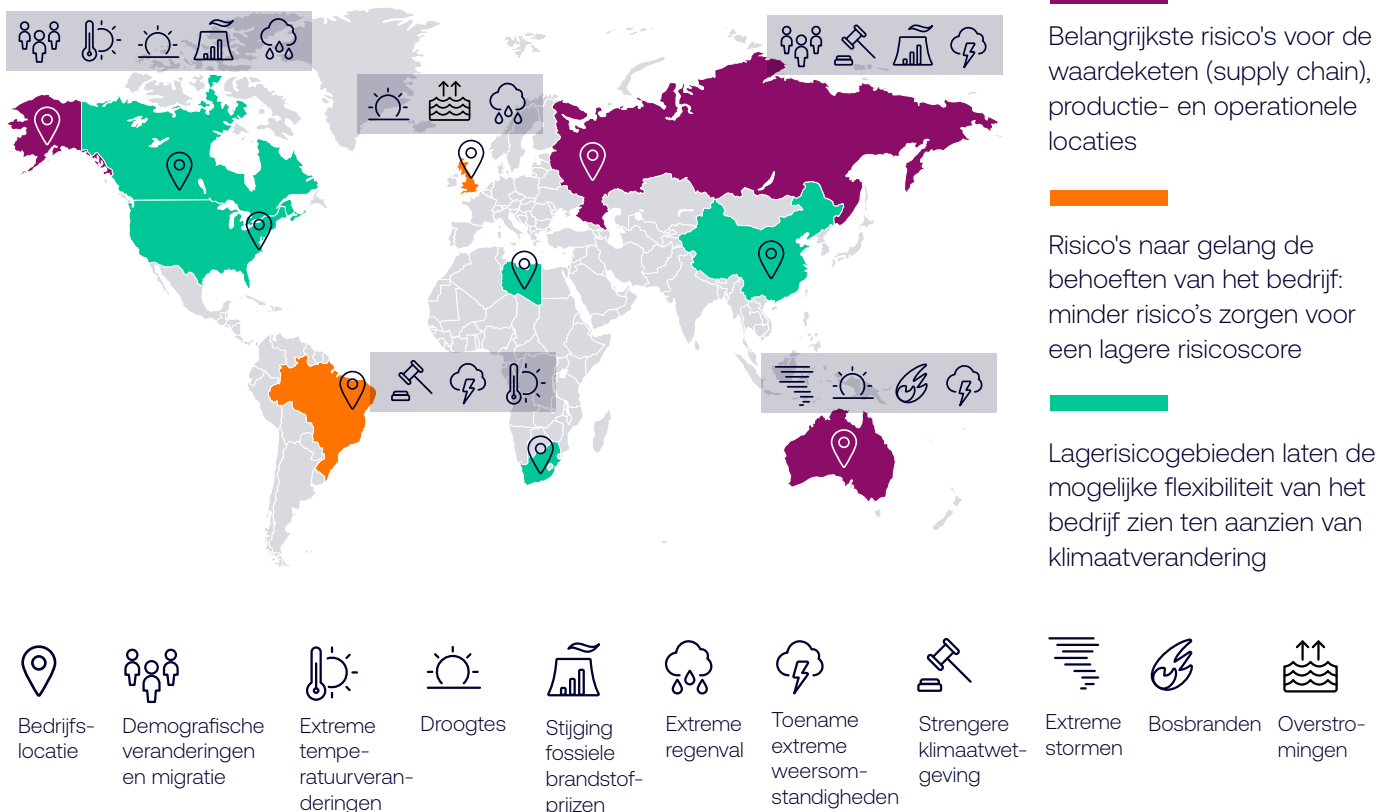
Breed dienstenaanbod op het gebied van duurzaamheid

Samen met toonaangevende wetenschappers hebben we een framework ontwikkeld voor het vereenvoudigen en codificeren van risico's om belangrijke vragen te beantwoorden:

- Welke risico's kunnen zich voordoen?
- In welk klimaatveranderingsscenario doen deze risico's zich vooral voor?
- Hoe hebben deze risico's impact op alle onderdelen van de waardeketen van het bedrijf?
- Wanneer treffen deze risico's het bedrijf?
- Wat kunnen we doen om risico's te beperken en kansen te vergroten?

Onze bekroonde MACCI-tool (Methodology for Analysis Climate Covenant Impact) ondersteunt ons advies met een scenariogerichte benadering die de complexiteit van klimaatverandering in kaart brengt aan de hand van uitgebreide wetenschappelijke literatuur en toonaangevend gedachtegoed op het gebied van klimaatverandering.

De analyse van MACCI kan naar wens worden op- of afgeschaald, afhankelijk van het niveau van klimaatrisico of de omstandigheden van de klant. De standaard output is een internationale (of VK-gebaseerde) heatmap met een duidelijk overzicht van transitiegerelateerde en fysieke risico's en mogelijke impact voor de waardeketen (van toelevering tot eindklanten) per geografische regio.

Voor wie?

Voor een zo groot mogelijke impact werken we samen met een breed scala aan klanten:

Pensioenfondsen

Identificeren van risico's en kansen, zodat bestuurders effectief kunnen plannen, rapporteren en monitoren en de aanpak daarvan meteen kunnen beïnvloeden

Ondernemingen

Bieden van duurzaamheidsadvies voor strategische besluitvorming rondom bedrijfsvoering, investering en ondersteuning bij het rapporteren hierover

Private equity

Incalculeren van duurzaamheid in het beleggingsproces, ondersteunen bij het beoordelen, monitoren en bijhouden van de duurzaamheid van een portefeuille en ondersteuning bij de rapportage

In 2021 hebben we meer dan 10% van ons klantenbestand geadviseerd op het gebied van duurzaamheid. Het betreft met name veel pensioenfondsen die hun rapportage volgens het TCFD-rapportagekader van DWP willen inrichten of bedrijven die actief zijn in sectoren met veel CO2-uitstoot. Vanaf april 2022 gelden er nieuwe rapportageregels voor bedrijven en zullen de DWP-eisen ook van toepassing zijn op kleinere fondsen. We verwachten dat meer dan de helft van onze bestaande klanten en vele andere bedrijven hierdoor duurzaamheidsadvies zullen vragen.

We staan bestaande en nieuwe klanten ook in 2022 bij met duurzaamheidsadvies (bijvoorbeeld met ons nieuwe EARTH-model dat de milieuanalyse van MACCI uitbreidt, inclusief maatschappelijke en governance-risico's). We zien ernaar uit om de duurzaamheidsagenda en de positieve impact ervan op de echte wereld een impuls te geven.

Michael Bushnell
Managing Director
Cardano Advisory

Ben Wilmot
Director
Cardano Advisory

Lara Rutty
Associate Director
Cardano Advisory

Beleggingsoplossingen: fiduciair

Duurzaam beleggen is vandaag de dag een wijdverbreid concept in de financiële markten. Aan de ene kant is het een financieel risico, bijvoorbeeld als het gaat om de risico's die de klimaat en transitie met zich meebrengen. Anderzijds is het een beleggingseis, omdat de manier waarop we beleggen kan bijdragen aan duurzaamheidsdoelstellingen of die juist in de weg kan staan.

Dit hoofdstuk geeft beknopt weer wat we in het VK doen vanuit fiduciair managementperspectief om ervoor te zorgen dat duurzaamheid in alle beleggingsportefeuilles wordt geïmplementeerd. We richten ons op twee onderwerpen: onze initiatieven rondom klimaatverandering en onze benadering van groene, maatschappelijke en duurzame obligaties. Cardano heeft een economisch uitgebalanceerde beleggingsfilosofie. Dit betekent dat we risico incalculeren in onze portefeuille, om er zeker van te zijn dat we genoeg overhouden. Niet alleen om te profiteren van 'goede tijden', maar ook om de portefeuille te beschermen tegen economische tegenslagen zoals hoge inflatie, recessie of een financiële crisis. We integreren duurzaamheid in onze benadering vanuit een risico- rendementsperspectief en de duurzaamheidsimpact in de echte wereld.

Initiatieven rondom klimaatverandering

Omdat de klimaattransitie zowel een financieel risico als een beleggingskans is, hebben we dit jaar katalysatoren benoemd waarmee we optimaal kunnen inspelen op dit steeds essentiëlere thema.

Onze verwachting

We verwachten dat de reeds aangekondigde fiscale stimuleringsmaatregelen slechts het begin vormen van de aanpak van de klimaattransitie, met vergaande gevolgen voor alle markten. We zochten een beleggingsmogelijkheid die hierbij aansluit, maar ook bij de subsidies die nodig zijn om fossiele brandstoffen uit de economie te weren. Bedrijven die hierin actief zijn presteren relatief beter dan bedrijven die hier minder aandacht aan schenken.

We vonden dat Europese transitie-gerelateerde aandelen relatief gezien meer opbrengen dan Amerikaanse. De beleidswijzigingen op dit vlak zijn in de VS weliswaar groter, met name nadat Biden de verkiezingen won, maar de veranderingen werden al snel ingeprijsd. Daar staat tegenover dat volgens ons de Europese waarderingen de EU green deal niet volledig beprijden, om de fiscale stimuleringsmaatregelen te rechtvaardigen.

"Voorkomen dat er te veel wordt ingezet op hernieuwbare bronnen, is een effectieve strategie gebleken in een jaar waarin traditionele energie beter presteerde."

Wat we hebben gedaan?

Als onderdeel van onze beleggingsoplossingen kunnen we beleggen in thematische aandelen via onze tegenpartijen. Onderzoek leert dat verbreding van het thema, van louter hernieuwbare bronnen naar een veel breder gebied, de beste risico-rendementskansen biedt.

Deze aandelen omvatten de brede thematische kansen die ontstaan als gevolg van de green deal en de energietransitie, waaronder schone energie, duurzame transport, groene infrastructuur en circulaire economie. We hebben de aandelen geselecteerd met behulp van onze interne ESG-tools, die meer waarde toekennen aan bedrijven die klimaatkansen benutten. Gaandeweg nemen de opbrengsten die deze bedrijven genereren met hernieuwbare bronnen toe. Subsidies ondersteunen de vereiste capex-eisen. Dit levert naar verwachting meer rendement op voor beleggers.

Wat heeft het opgeleverd?

Tot op heden hebben deze aandelen aan onze verwachtingen voldaan, terwijl ze verschillende macro-omstandigheden hebben doorstaan. Voorkomen dat er te veel wordt ingezet op hernieuwbare bronnen is een effectieve strategie gebleken in een jaar waarin traditionele energie beter presteerde. We verwachten dat de overheidssteuning in ieder geval op de middellange termijn intact blijft.

Tom Rivers
Head of Investment
Strategy and Portfolio
Management

Ross Barr
Portfolio Manager

Groene obligaties

Veel Europese pensioenfondsen begonnen met duurzaam beleggen in de aandelenportefeuilles. De aandacht verschuift nu ook naar de andere beleggingen. Beleggers integreren duurzaamheid nu in vastrentende waarden en benutten zo de voordelen van groene, sociale en duurzame obligaties. Vanwege de grote omvang zijn deze vastrentende waarden portefeuilles een integratie van duurzaamheid aanrader voor pensioenfondsen.

Wat is een groene, sociale of duurzame obligatie?

Duurzame obligaties zijn qua financiële kenmerken hetzelfde als conventionele obligaties: ze hebben doorgaans een vaste looptijd, vaste rekenrente en een vaste coupon. Ze zijn gelijkwaardig aan andere verplichtingen en hebben dus geen voor- of nadeel in geval van insolventie. Het grootste verschil is dat de opbrengsten van duurzame obligaties worden gebruikt voor groene, maatschappelijke of duurzame doeleinden, zoals een project voor hernieuwbare energie of sociale huisvesting. De markt hanteert de term 'duurzaam' meestal voor obligaties die zowel een maatschappelijk als een ecologisch doel hebben.

Worden duurzame obligaties verhandeld voor een premium prijs?

Ja, duurzame obligaties zijn relatief veel waard vergeleken met hun conventionele tegenhangers. Dit komt doordat de vraag naar duurzame obligaties sneller groeit dan het aanbod. Dit zet de prijzen onder druk. In het geval van groene obligaties wordt 'premium' ook wel 'greenium' genoemd: het verschil in opbrengst tussen een groene en vergelijkbare conventionele obligatie.

We raken steeds meer vertrouwd met de premium. Het is onderdeel van de algehele kwalitatieve beoordeling van de belegging. Het aanbod neemt weliswaar toe, maar de vraag groeit nog sneller. Dit leidt vaak tot een verder oplopende premium in de prijs en dat is vooral in het voordeel van een actieve strategie. Een lagere greenium is aantrekkelijk voor ons (ceteris paribus), daarom beleggen we voornamelijk daar waar de vraag niet zo snel toeneemt in vergelijking met het aanbod.

Waarom moet een pensioenfonds beleggen in duurzame obligaties?

Duurzame obligaties bieden een efficiënte oplossing voor pensioenfondsen om het renterisico af te dekken en tegelijkertijd duurzaam te beleggen. Beleggen in groene obligaties (in ieder geval die obligaties met een robuust framework) zorgt voor een positieve bijdrage van vermogen aan klimaatveranderingsdoelstellingen. Dit is met name relevant voor Britse pensioenfondsen die hun doelen aan de hand van TCFD formuleren. In de EU is het relevant voor pensioenfondsen die aan de SFDR-transparantieregels van artikel 8 of 9 willen voldoen.

Beleggen in duurzame obligaties gaat echter niet vanzelf. Beleggers moeten de premium nauwgezet beoordelen, met name degenen die de obligaties tot het einde van hun looptijd aanhouden. De toegankelijkheid en liquiditeit zijn relatief laag voor kopers en de duurzame obligatiemarkt zal voorlopig een verkopersmarkt blijven. Pensioenfondsen moeten alert blijven en goed screenen om greenwashing te voorkomen.

Wat nu?

Naast beleggen in duurzame obligaties proberen we continu in contact te blijven met kredietnemers en kredietgevers. We hebben een podcast opgenomen over groene obligaties, samen met ontwikkelingsbank en uitgever van groene obligaties FMO, waarin we het belang van duurzame obligaties uitleggen. Ook breiden we onze rapportage over duurzaamheid aan onze klanten uit. Meer transparantie leidt vaak tot een gesprek over duurzaamheidsdoelstellingen. Aan de kant van de lenende partij voeren we ook vaak gesprekken met verstrekkeers. We kijken kritisch naar rapportages en verstrekingsplannen van duurzame uitgevers. Recent hebben we een gesprek gehad met het Agentschap van het ministerie van Financiën in het VK over hun plannen en doelen om meer groene obligaties uit te geven.

Cardano belegt al enige tijd in duurzame obligaties. We hebben momenteel een aantal portefeuilles dat een richtlijn heeft geïntegreerd voor een verplicht minimaal aantal duurzame obligaties. We hebben beleggingen in duurzame obligaties, uitgedrukt in GBP en EUR, waarover we uit beleggingsoverweging en vanwege de ecologische voordelen positief gestemd zijn. En er is ruimte om deze vorm van beleggen uit te breiden.

Karin Pasha
Head of Sustainability
NL

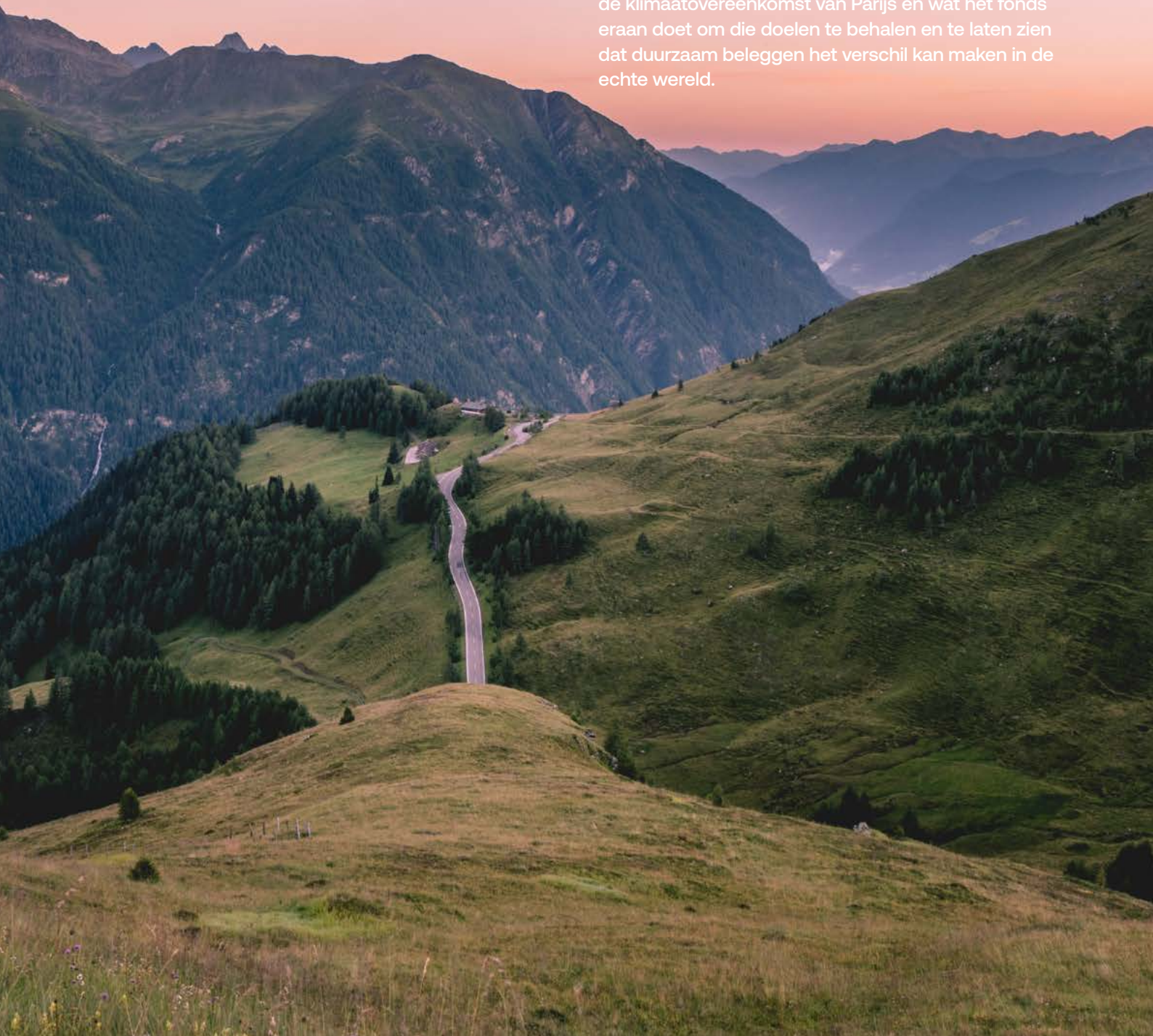

Rik Klerkx
CIO Cardano Nederland
Head of Rates Cardano Group

Beleggen: DC

NOW: Pensions is het DC-onderdeel van de Cardano Group. Het is een onderscheiden Britse pensioenaanbieder voor de arbeidsmarkt die duurzaam beleggen hoog in het vaandel heeft staan. Aan het eind van 2021 was meer dan de helft van de beleggingen van NOW: Pensions in duurzame aandelen. Ook nam het aantal groene en sociale obligaties toe, evenals vervanging van de belangen in fossiele brandstoffen door metalen.

In dit hoofdstuk geven we aan hoe en waarom NOW: Pensions handelt in overeenstemming met de klimaatovereenkomst van Parijs en wat het fonds eraan doet om die doelen te behalen en te laten zien dat duurzaam beleggen het verschil kan maken in de echte wereld.

Klimaatverandering staat bovenaan de agenda

De klimaatcrisis heeft ingrijpende gevolgen voor Britse spaarders. Als niets wordt gedaan om klimaatverandering tegen te gaan zal dit grote financiële, ecologische en maatschappelijke gevolgen hebben. Dit is uiteraard nadelig voor onze deelnemers en daarom staat klimaatverandering stijf bovenaan onze agenda.

Duurzame beleggingen zijn zinvol voor spaarders

Er zijn overtuigende redenen om als belegger voorop te lopen in duurzaamheid. ESG-integratie leidt aantoonbaar tot betere rendementen en helpt om nieuwe investeringskansen te vinden. Met andere woorden: duurzaam beleggen is financieel gezien verstandig voor langetermijn-spaarders.

Ook willen steeds meer spaarders duurzame pensioenen. Dit jaar heeft de pensioenminister eisen aan de klimaatrapportage geïntroduceerd voor pensioenfondsen zoals NOW: Pensions; daar zijn wij uiteraard blij mee.

We zien ook kansen om te laten zien dat duurzaam beleggen een groot verschil in de echte wereld kan maken.

Pensioenfondsen beschouwen de aan klimaatverandering gerelateerde risico's en kansen doorgaans op drie manieren.

- Ten eerste, **weergegelateerde risico's** – zoals de stijging van de zeespiegel, toenemende overstromingen, droogtes, wind en bosbranden. Dit geldt voor de bedrijven waarin we beleggen en hun toeleveringsketens.
- Ten tweede, **transitiegerelateerde risico's** – zoals veranderende voorschriften en beleid, evenals veranderingen aan energiesystemen, transport, de manier waarop we cement en staal gebruiken en landbouw.
- Tot slot, **ecologische kansen** – zoals nieuwe technologieën, herstellen van de biodiversiteit en het beschermen en verbeteren van natuurlijke ecosystemen.

We streven ernaar om dit in al onze beleggingen door te voeren. We beleggen sinds 2017 in groene, sociale en duurzame obligaties. De afgelopen maanden hebben we onze groene en CO2-arme beleggingen aanzienlijk verhoogd, bijvoorbeeld in bedrijven met een geringe CO2-voetafdruk. Onze obligaties financieren een scala aan milieuprojecten, van zonne- en windenergieproductie tot CO2-arm transport en woningbouw.

"Steeds meer spaarders willen duurzamere pensioenen."

Dit betekent niet dat we niet beleggen in energiebedrijven, bedrijven met een aanzienlijke CO2-uitstoot of bedrijven waar maatschappelijke problemen spelen. Dat doen we wel, maar op voorwaarde dat hun bedrijfsmodel verandert in CO2-arm. Als beleggers werken we samen met deze bedrijven aan de transitie naar een CO2-arm bedrijfsmodel. Dit noemen we rentmeesterschap en vormt een belangrijk onderdeel van onze strategie.

Tot slot nog iets over samenwerking. Samenwerking is efficiënt en effectief. Hierdoor kunnen we optimaal profiteren van externe expertise en onze expertise leveren waar die nodig en gewenst is.

Joanne Segars
Chair of Trustees
NOW: Pensions Trustees Limited

Rentmeesterschap

Onze activiteiten op het gebied van rentmeesterschap vormen een essentieel onderdeel van onze duurzaamheidsdoelstellingen.

In dit hoofdstuk laten we zien wat we het afgelopen jaar hebben gedaan op het gebied van rentmeesterschap. We lichten onze benadering van manager research toe. We zijn in gesprek met onze wederpartijen om ervoor te zorgen dat ESG-kwesties een belangrijke rol blijven spelen in hun besluitvorming rondom beleggen. En we vertellen meer over onze betrokkenheid bij overheidsbeleid.

Manager research

Bij het beleggen voor onze opdrachtgevers werken we samen met meer dan 160 managers, verspreid over de belangrijkste markten, vermogenscategorieën (publiek en privaat) en geografische regio's. Onze benadering is flexibel met ruimte voor verschillende strategieën, zonder concessies te doen aan onze focus op de beste resultaten.

We beoordelen en integreren ESG-kwesties in iedere beleggingsfase. Aan de hand van gedetailleerde data en regelmatig overleg met onze partners leren we en schaven we bij, zodat we steeds verbeteren.

We verwachten van onze managers dat ze:

1. **Zich bewust zijn** van financiële ESG-kwesties die gepaard gaan met beleggen.
2. **Rekening houden met ESG-kwesties** waarmee ze invloed kunnen uitoefenen op het financiële risico en het rendement.
3. **Strategisch betrokken zijn bij ESG-kwesties**, waar mogelijk binnen de portefeuille en daarbuiten. We verwachten van alle managers dat ze gebruikmaken van hun stemrecht, indien mogelijk.
4. **Meer waarde hechten aan inhoud dan vorm** – we zijn op zoek naar echte integratie van ESG-kwesties.

Zo zien wij rentmeesterschap

Onze benadering van rentmeesterschap begint met data. Gedetailleerde data maken betere discussies mogelijk. Ons framework is bewust gedetailleerd en beoordeelt fondsmanagers op vier onderdelen: mensen en beleid, beleggingsintegratie, rentmeesterschap en betrokkenheid, en rapportage.

Betrokkenheid

We zijn graag actief betrokken. We zien managers als partners, koppelen ESG-scores terug en gebruiken deze om specifieke doelen met een deadline te formuleren zodat de managers daarmee voortgang kunnen boeken. We bespreken met de managers hoe ESG-kwesties een belangrijke rol kunnen blijven spelen in hun beleggingsbesluiten. We monitoren ESG-gerelateerde onderwerpen regelmatig gedurende het hele jaar.

ESG-equity

We hebben onderzoek gedaan naar passief beheerde ESG-fondsen en hierbij gekeken naar:

- alle toonaangevende ESG-dataleveranciers die zorgen voor de totstandkoming van de ESG-index
- het spectrum van beschikbare ESG-indexoplossingen; met een voorkeur voor brede oplossingen (zowel op E-, S- als G-gebied) die gelinkt zijn aan het klimaat
- de ESG-capaciteiten van passieve indexmanagers – een diepgaande analyse van de rentmeesterschapkwaliteiten van managers, met specifiek aandacht voor stemgedrag

Naar aanleiding van dit onderzoek hebben we niet-ESG equity indexrisico vervangen door ESG-geïntegreerd equityrisico. Dat levert 50% minder CO₂-voetafdruk op dan voorheen en meer rentmeesterschap en betrokkenheid.

Best practice in de sector

Principles for Responsible Investment (UN PRI)

Meer duidelijkheid en standaardisatie van terminologie, meting en rapportage is van essentieel belang voor het realiseren van betere ESG-resultaten.

Daarom hebben we onze ESG-enquête (een gedetailleerde vragenlijst die we jaarlijks naar alle managers sturen) afgestemd op het framework van UN PRI, dat wordt beschouwd als toonaangevend in de sector.

We hopen dat dit managers stimuleert om te kiezen voor een gestandaardiseerde manier van rapporteren en zichzelf verbinden aan de principes van UN PRI.

Investment Consultants Sustainability Working Group (ICSWG)

We zijn actief deelnemer aan de ICSWG: een samenwerking van zeventien beleggingsadviesbureaus en Britse vermogensbeheerders.

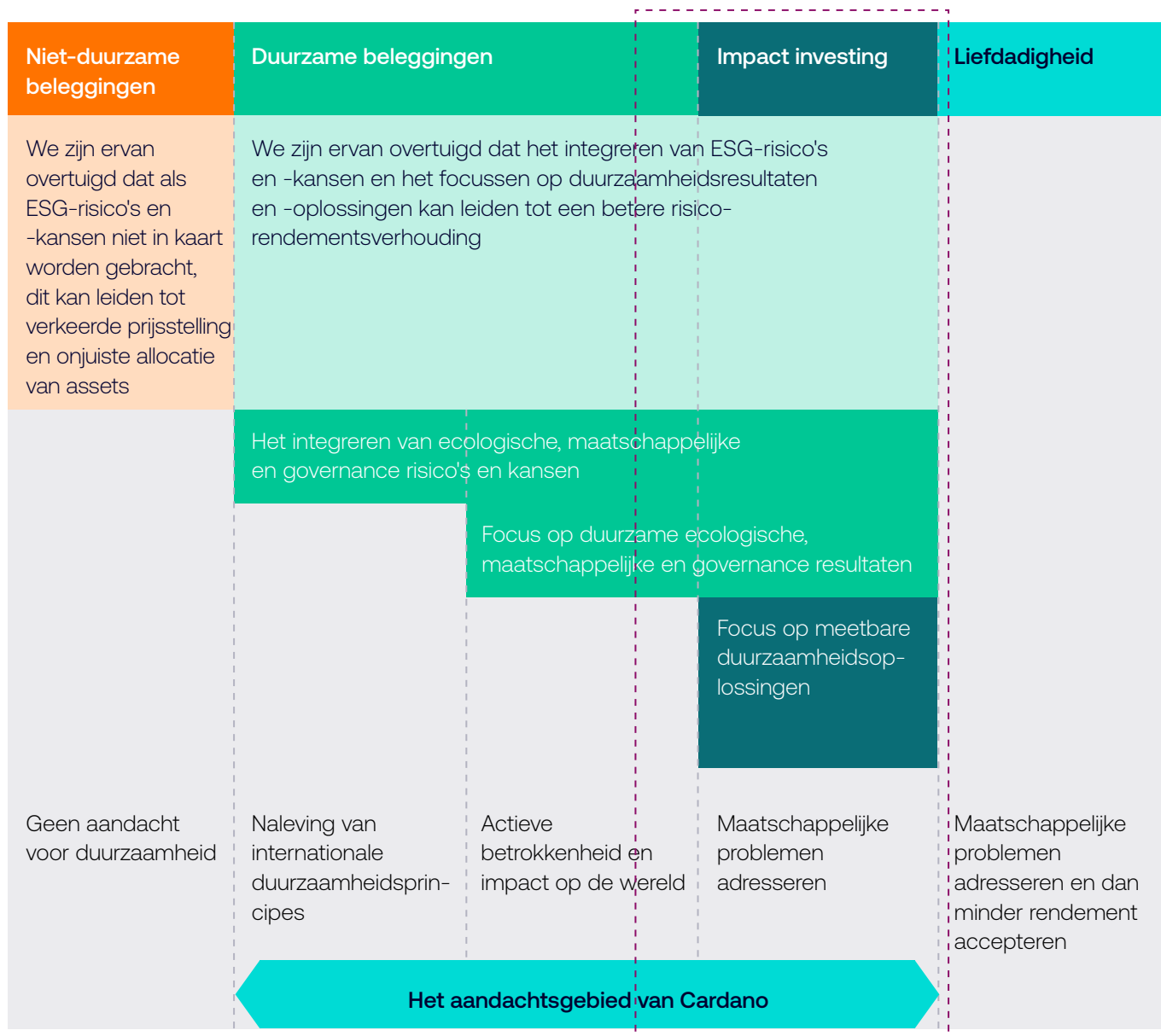
In november 2021 publiceerde de groep richtlijnen om duurzaamheidsrapportage van managers te verbeteren:

- [The ESG Metrics for Asset Managers](#)
- [The ICSWG Engagement Reporting Guide](#)

Impact op pensioenen

We integreren duurzaamheid in ieder aspect van ons beleggingsplatform. Dit jaar zijn we nog een stap verder gegaan en hebben we de portefeuilles van fiduciair managementklanten voorzien van impactstrategieën.

Private markten vormen een belangrijk speerpunt vanwege ons trackrecord in het ontwikkelen van private marktstrategieën voor klanten en onze overtuiging dat een beter beleggingsbeheer en langere looptijd van deze strategieën een van de beste methoden is voor het creëren van impact (zie grafiek 1).

Wat bedoelen we met impact?

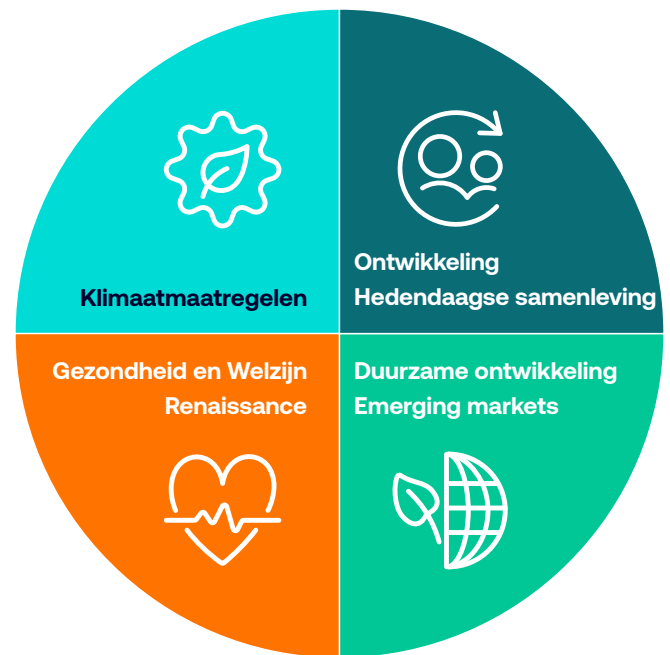
Beleggen in strategieën die:

- bewust gericht zijn op positieve impact op de echte wereld
- een marktconform rendement genereren; en
- de gecreëerde impact meten

Wat zijn de beleggingsthema's van Cardano?

We hebben een aantal gebieden benoemd die belangrijk zijn voor ons bedrijf en onze klanten: onze Sustainability Focus Areas. Hierop zijn onze beleggingen met de meeste impact gericht (zie grafiek 2).

Aandachtsgebieden voor beleggen

Hoe we impact beoordelen

Samen met Cardano Development (een impact-fondsincubator) hebben we een impactframework ontwikkeld dat is afgestemd op toonaangevende ontwikkelingen op dit gebied. Zo hebben we de UN Sustainable Development Goals en de Five Dimensions of Impact van het Impact Management Project (een sectorframework om impact te beoordelen) geïntegreerd.

Pensions for purpose

We willen er zeker van zijn dat Cardano en onze klanten aandacht blijven houden voor duurzaamheid. Daarom zijn we dit jaar lid geworden van **Pensions for Purpose** en onderschrijven we de **Impact Investing Principles for Pensions**; te weten:

- Impactvolle doelen stellen
- Managers met impactintegriteit aanstellen
- Onze impact beheren en beoordelen; en
- Onze stem gebruiken om verandering te realiseren

Ben Cooper
Manager Research
Team

Georgie Cox
Manager Research
Team

Tatiana Von Petersdorff
Manager Research
Team

ESG-betrokkenheid van tegenpartijen

Om het ESG-risico van tegenpartijen in kaart te brengen heeft de Cardano Dealer Committee (CDC) een framework ontwikkeld dat tegenpartijen screent op ESG-onderwerpen op basis van gegevens van verschillende ESG-beoordelingsbureaus.

De CDC beoordeelt de kredietwaardigheid van tegenpartijen en geeft ze een interne score. Zicht op het ESG-risico van tegenpartijen is een belangrijk onderdeel van het besluitvormingsproces.

Tegenpartijen die onder een bepaalde grens scoren op onderdelen van het kader worden verder onderzocht. Partijen die erboven scoren zijn geslaagd voor de ESG-beoordeling.

Als een tegenpartij verder wordt onderzocht, biedt het framework een gedetailleerder screeningsproces dat ESG-thema's projecteert op de duurzaamheids- en beleggingsprincipes van Cardano. Bedrijven die niet door dit screeningsproces heenkomen, worden onderworpen aan een diepgaande ESG-beoordeling.

Diepgaande ESG-beoordeling

De diepgaande beoordeling bestaat met name uit een gedetailleerde analyse van MSCI ESG-rapporten in combinatie met een breder onderzoek naar de tegenpartij. Tegenpartijen die na dit onderzoek als zorgelijk worden aangemerkt, krijgen de status 'te onderzoeken' en worden actief benaderd door de CDC.

Als een tegenpartij niet van plan is om de bedenkingen van Cardano te bespreken of aan te pakken, zal die de score 'slecht' krijgen op de ESG-beoordeling. Zo'n slechte score leidt in de meeste gevallen tot verlaging van één schaal in de CDC-beoordeling (van groen naar oranje en van oranje naar rood).

In de praktijk

We nemen duurzaamheid echt serieus en verwachten hetzelfde van onze tegenpartijen. De CDC heeft tot op heden met in ieder geval één tegenpartij contact gehad over ESG-betrokkenheid.

Lidmaatschappen

We zien samenwerking als manier om bij te dragen aan een duurzamer financieel systeem. Door de handen ineen te slaan rondom algemene thema's en methoden profiteren we van externe expertise en kunnen we onze eigen expertise delen.

Dit jaar zijn we lid van en leveren we een bijdrage aan een aantal duurzaamheidsinitiatieven, waaronder:

- Climate Action 100+
- Institutional Investors Group on Climate Change (IIGCC). We zijn lid van de Derivatives and Hedge Funds Working Group (mede voorgezeten door Cardano) en de Policy Working Group (mede voorgezeten door Cardano)
- Investment Consultants Sustainability Working Group (ICSWG). We zijn lid van de Steering Committee, Stewardship Working Group, Policy Working Group
- Net Zero Asset Managers Initiative
- Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF)
We zijn lid van de Sovereign Bonds Working Group
- Pensions for purpose We zijn sinds november 2021 hierbij aangesloten
- Principles for Responsible Investment (UN PRI). We zijn lid van SDGs Advisory Group, de Legal Framework for Impact Reference Group en de Global Policy Reference Group
- The Diversity Project
- The Green Bond Principles
- UN Global Compact
- Workforce Disclosure Initiative (ShareAction). We zijn sinds 15 november 2021 hierbij aangesloten

Paras Shah
Head of Liability
Driven Investment

Ben Wilmot
Director,
Cardano Advisory

Beleid

Dit jaar hebben we gereageerd op acht openbare consultaties over beleidsmaatregelen in het VK, de EU en de VS waarin verschillende duurzaamheidsonderwerpen aan bod kwamen, zoals maatschappelijke risico's en kansen, klimaatverandering en rentmeesterschap.

We zien betrokkenheid bij beleid als een verlengstuk van ons commitment op het gebied van duurzaamheid. We zien de noodzaak om duurzaamheid van de markt te verbeteren en we zien de duidelijke voordelen van een goed vernieuwd duurzaam beleggingsbeleid voor ons en onze klanten.

We waarderen de inbreng van beleidsmakers op het gebied van duurzaamheid. De belangrijkste onderwerpen:

De oproep van The Department for Work and Pensions (DWP) om maatschappelijke risico's en kansen te benoemen.

- Pensioenfondsen hebben vaak nog geen beleid ten aanzien van maatschappelijke kwesties. Dit komt misschien deels omdat maatschappelijke risico's en kansen moeilijker zijn te kwantificeren, omdat er minder politieke urgentie is en er geen overeenstemming is over problemen die we proberen op te lossen.
- Dit maakt het onderwerp echter niet minder belangrijk. Wij vinden dat de DWP eisen aan het toezicht op maatschappelijke risico's en kansen zou moeten stellen, regels zou moeten opstellen ten aanzien van maatschappelijke kwesties, eisen aan toezicht zou moeten stellen die zijn gebaseerd op internationale kaders, zoals de UN Guiding Principles en voor bestuurders van DB-pensioenfondsen de potentiële impact van maatschappelijke risico's op het werkgeverscontract in kaart zou moeten brengen.

Het advies van The Financial Conduct Authority (FCA) om klimaatgerelateerde transparantie van vermogensbeheerders te verbeteren.

- De grootste vermogensbeheerders moeten hun TCFD-rapport halverwege 2022 publiceren, net als de grootste Britse pensioenfondsen. Er zou een zekere mate van standaardisatie moeten worden toegepast op gegevens en scenario's voor een goede vergelijking. Gegevens zouden moeten worden voorzien van een verhalende beschrijving (om bijvoorbeeld context te schetsen voor allocatie van aandelen met een hoge CO2-impact).

We hebben ook gereageerd op sectorale adviesvragen, bijvoorbeeld het advies van PCAF over het meten van de CO2-impact van staatsobligaties. We geven de voorkeur aan gewogen gemiddelde uitstoot per persoon, in plaats van per verstrekte lening. Schuldniveaus variëren tussen landen, terwijl een ton CO2 (of andere broeikasgassen) invloed heeft op ieder mens op aarde, ongeacht de herkomst van de uitstoot.

We blijven reageren op publieke adviesaanvragen die relevant zijn voor duurzame beleggingen in het VK, Nederland en Europa en we delen onze expertise en ervaring waar nodig.

Karin Pasha
Head of Sustainability
NL

Will Martindale
Group Head
of Sustainability

Rapportage

Dit hoofdstuk beschrijft hoe we omgaan met twee frameworks voor rapportageverplichtingen en hoe we onze klanten ondersteunen op het gebied van transparantie, zowel in Nederland (SFDR) als in het VK (TCFD).

Sustainable Finance Disclosure Regulation in de EU

Groene mandaten zijn top of mind

In maart 2021 werd de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) van kracht. Hiermee is het verplicht om ESG-informatie op te nemen in onze klantportefeuilles.

Daarom moeten alle financiële producten voldoen aan:

- Artikel 6: integreer ESG (vanwege het risicomanagement) in het beleggingsproces
- Artikel 8: stimuleer met name ecologische en/of maatschappelijke kenmerken
- Artikel 9: zorg voor een duurzaam doel

Artikel 8 is de geschiktste optie voor onze EU-klanten gezien het feit dat het hoofddoel van een LDI-mandaat is om verplichtingen af te dekken (en geen duurzame doelen).

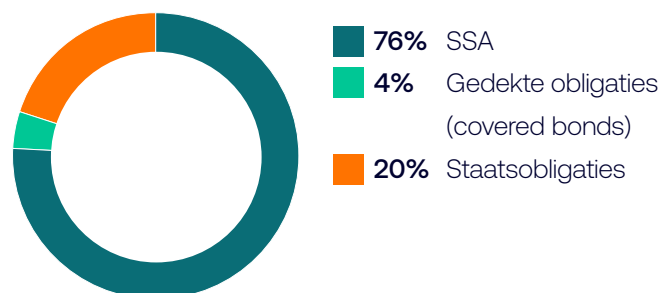
Artikel 8 - LDI

We werken zeer nauw samen met onze klanten om ervoor te zorgen dat ze een artikel 8-classificatie ontvangen. Dit kan op meerdere manieren, maar wij doen dit als volgt:

- Minimum- en/of doelallocatie van groene, maatschappelijke en duurzame obligaties, en/of
- Een verklaring dat in geval van vergelijkbare risicorendementseigenschappen de klant de voorkeur geeft aan groene, maatschappelijke of duurzame obligaties ten opzichte van een 'gewone' obligatie.

Als klanten niet kiezen voor een minimumallocatie moeten ze obligaties toevoegen die zijn uitgegeven door supranationale instellingen, lagere overheidsinstellingen en overheidsinstanties (SSA). Deze categorie is de grootste uitgever van duurzame obligaties (circa 75%, zie grafiek 3). Hiermee is een doeltoewijzing van duurzame obligaties haalbaar en, nog belangrijker, zinvol. Als een klant niet voldoet aan deze voorwaarden, valt de portefeuille onder artikel 6. In dat geval hoeft er niet te worden gerapporteerd over de duurzaamheid van de portefeuille.

Grafiek 3 - Uitstaande duurzame obligaties per type uitgever - geschikt voor LDI

Hoe voldoet een mandaat aan artikel 8?

- De onderdelen die ecologische en/of sociale doelen promoten zijn opgenomen in de mandaatrichtlijnen
- De vereiste bijlage over SFDR-transparantie is opgenomen in het mandaat
- We beginnen voor de deadline met de SFDR-rapportage

Tot eind november hebben we 7% van onze LDI-assets belegd in groene, maatschappelijke en duurzame obligaties. Een kwart van onze mandaten voldoet inmiddels of bijna aan artikel 8.

Karin Pasha
Head of Sustainability
NL

Gijs Vereijken
Portfolio Manager

Taskforce on Climate-related Financial Disclosures

We hebben de bouwstenen voor de Taskforce on Climate-related Financial Disclosures (TCFD)-rapportage nader bestudeerd zodat onze klanten op de hoogte zijn van hun wettelijke verplichtingen en goed voorbereid zijn om hun TCFD-verslag in te leveren.

Wat waren de mijlpalen?

ESG-dataprovider

In 2020 hebben we MSCI in de arm genomen voor het aanleveren van ESG-data. Met hun tool kunnen we een klantportefeuille invoeren en analyseren op een breed scala aan ESG-gegevens, inclusief die gegevens die relevant zijn voor TCFD-rapportage.

Dataverzameling van portefeuilles

In de tool van MSCI moeten portefeuilles op een bepaald niveau worden geüpload waaruit de aard en omvang van elke belegging blijkt. Hiertoe hebben we in 2021 alle onderliggende gegevens verzameld in de klantportefeuilles die we beheren. We hebben een tool gecreëerd waarmee we alle relevante informatie over een bepaalde portefeuille kunnen invoeren.

Scenario-analyse

Het is wettelijk verplicht om in het TCFD-verslag ten minste twee scenario's voor de berekening van het CO₂-equivalent op te nemen. Cardano kiest drie scenario's:

- De Parijs-transitie (1,5 °C) – Hoofddoel
- Verlate transitie (2,0 °C) – dit is de verwachting van Cardano
- Hot-house scenario (3,0 °C) – hierop moeten we ons voorbereiden; volgens de VN is dit het meest waarschijnlijke scenario

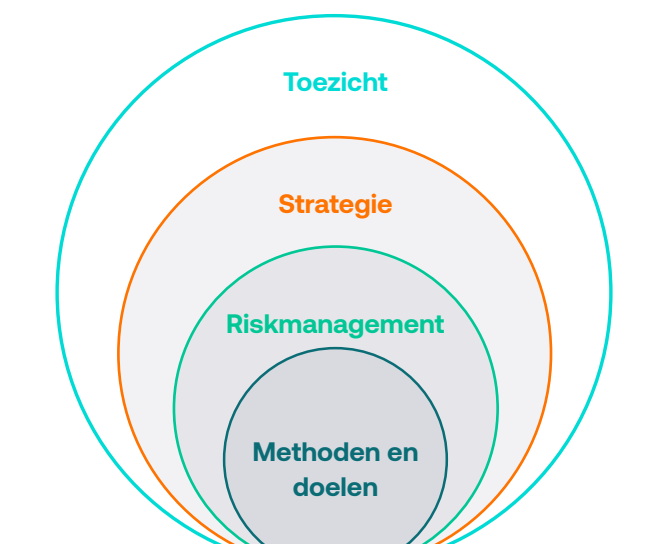
TCFD-rapport

We hebben onze klanten uitgelegd wat de eisen zijn die aan een TCFD-verslag worden gesteld, inclusief alle must haves en should haves die door The Pensions Regulator zijn vastgesteld.

Private markten

Veel beleggingscategorieën zijn een uitdaging voor TCFD-rapportage en er is nog weinig bekend over de juiste aanpak voor deze categorieën. Voor private markten kiezen we voor een benadering daar waar er nog geen gegevens beschikbaar zijn. Zo kunnen we de meest realistische schattingen doen als er nog nauwelijks gegevens zijn.

Grafiek 4 - Basiselementen van aanbevolen klimaatgerelateerde financiële transparantie. Bron TCFD

Toezicht

Het toezicht van de organisatie op klimaatgerelateerde risico's en kansen

Strategie

De feitelijke en potentiële impact van klimaatgerelateerde risico's en kansen op de business, strategie en financiële planning van de organisatie

Riskmanagement

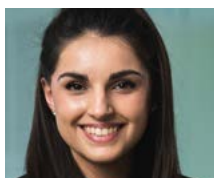
De door de organisatie gebruikte processen om klimaatgerelateerde risico's te identificeren, beoordelen en managen

Methoden en doelen

De indicatoren en doelen die worden gebruikt om relevante klimaatgerelateerde risico's en kansen te beoordelen en managen

Helen Prior
Client Director

Georgia Harsham
Client Solutions Analyst

Een vooruitblik

Al veel gedaan, maar nog meer te doen

'Al veel gedaan, maar nog meer te doen' is een clichématige uitdrukking, maar omschrijft de inspanningen van Cardano op het gebied van duurzaamheid nog het best.

Aan de ene kant zijn we trots op de vooruitgang die we dit jaar hebben geboekt en wil ik de ruim dertig duurzaamheidsvoorvechters binnen Cardano bedanken voor hun bijdragen aan ons duurzaamheidsprogramma.

Aan de andere kant neemt de uitstoot nog steeds toe en financieren markten nog steeds fossiele brandstoffen en ontbossing. Zolang dat het geval is, is 1,5°C niet mogelijk. De klimaatcrisis is de grootste uitdaging van de internationale economie. Er is dus nog genoeg te doen.

Onze overname van ACTIAM

Om de nodige schaal en specialisatie te bereiken, kondigden we in oktober 2021 onze overname van ACTIAM aan, de toonaangevende Nederlandse duurzame en impactvolle belegger, die meer dan €21 miljard beheert. ACTIAM heeft duurzaamheid in de echte wereld al lang hoog in het vaandel staan en beschikt over een aanzienlijk trackrecord op het gebied van duurzame beleggingen met impact en ESG-diensten.

ACTIAM meet en rapporteert verschillende KPI's op het gebied van duurzaamheid en impact, waaronder de CO₂- en watervoetafdruk en de Sustainable Development Goals (SDG's).

Ook heeft het bedrijf recent de ESG Engagement Initiative of the Year-award gewonnen, de innovatieprijs voor het op satellietafbeeldingen gebaseerde engagement-programma tegen ontbossing.

De overname versterkt het duurzame en impactvolle beleggingsaanbod van Cardano en verbreedt en verdiept ons ESG-advies nog verder.

Duurzaamheid is meer dan klimaatverandering

Hoewel klimaatverandering voor 2022 hoog op de agenda staat voor de meeste beleggers omvat duurzaamheid veel meer dan dat.

We blijven betrokken bij de IIGCC-derivaten en de werkgroep hedgefondsen en we blijven onze veranderstrategie ten aanzien van duurzaamheid ontwikkelen. Ook zullen we ons Cardano Advisory EARTH risicomodel uitrollen en betrokken blijven bij overheidsbeleid via de IIGCC-beleidsadviesgroep en de PRI global policy group. We blijven leren van en een bijdrage leveren aan het Net Zero Asset Managers-initiatief, Pensions for Purpose, Partnership for Carbon Accounting Financials and Partnership for Biodiversity Accounting Financials.

We zijn ook bezig om een aanbieder op het gebied van rentmeesterschap en duurzame betrokkenheid aan te stellen.

"Wij zijn duurzame beleggers omdat we dat de enige juiste optie vinden."

Tot slot

We blijven ons inspannen voor duurzaamheid. Dit is immers, zoals de titel van dit rapport aangeeft, de enige juiste optie.

We hebben Cardano opgericht omdat we ervan overtuigd zijn dat mensen recht hebben op betere pensioenen. Duurzame beleggingen staan centraal in ons beleggingsaanbod: ze zijn goed voor ons bedrijf, onze samenleving en onze wereld. Wij zijn duurzame beleggers omdat we dat de enige juiste optie vinden.

Lees meer:

[Sustainable investment beliefs](#)
[Sustainable investment policy](#)
[UK stewardship code submission](#)
[Climate crisis action plan](#)
[COP26-briefing](#)

Kerrin Rosenberg
CEO, Cardano
Investment

Bijlage

Wat we dit jaar hebben bereikt

Externe experts

Tal van externe sprekers hebben ons het afgelopen jaar verrijkt met hun expertise op het gebied van duurzaamheid.

Celebration of Black History Month

by **Mike Wariebi**, Lazard Asset Management

Climate Metrics and Targets

by **Daisy Streatfeild**, IIGCC

COP26

by **Meryam Omi**, COP Champions, and **Nathan Fabian**, PRI

Human Rights

by **Alison Biscoe**, Centre for Sport and Human Rights

Impact measurement and BIX Capital

by **Jeroen Blüm**, Cardano Development

Overview of Social Issues

by **Simon Rawson**, ShareAction

Sustainable Energy Transition Investing

by **Sebastiaan Masselink**, ACTIAM

The Climate Crisis

by **Dr Robin Lamboll**, Grantham Institute

The Importance of Pride, Role Models and Allies

by **Matt Cameron**, LGBT Great

The Truth About Modern Slavery

by **Emily Kenway**

The Value of Nature

by **Gemma James**, PRI

UN Guiding Principles on Business and Human Rights

by **Nikolaj Halkjaer Pedersen**, PRI

Why Diversity Matters

by **Dr. Funke Abimbola**

We willen al onze gasten bedanken voor het delen van hun kennis.

Karin Pasha

cardano

Cardano Risk Management B.V.

Weena 690

21e etage

Postbus 19293

3001 BG Rotterdam

www.cardano.nl